

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ N 431-ՆԿ

« 17 » 08 2010 թ

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՇՏԵՍԱՐԱՆԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՍԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով ՀՀ վարչապետի 2010 թվականի հունիսի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարության քիզնես գործընթացների կանոնակարգման միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 490-Ա որոշմամբ հաստատված հավելվածի 4-րդ կետը՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել՝

1) «Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման ընթացակարգը» համաձայն՝ հավելվածի N 1-ի.

2) Տեղեկույթի տրամադրման ժամանակացույցը՝ համաձայն հավելված N 2-ի:

2. «Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման» լիազորությունները վերապահել նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությանը:

3. Նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչության, Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» և «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի ղեկավարներին ապահովել «Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման ընթացակարգի» պահանջների կատարումը:

4. Սույն հրամանի կատարման պատասխանատվությունը դնել նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչության պետ՝ Ա. Սարգսյանի վրա:

5. Սույն հրամանի հսկողությունը դնել՝ նախարարի տեղակալ Ա. Սամուելյանի վրա:

Նախարար՝

ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կատ.՝ Գ. Սոմջյան
Հեռ.՝ 523903

Հավելված N 1
ՀՀ մշակույթի նախարարի
2010 թվականի 17.08 N 431-Ա հրամանի

ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՇՏԵՍԱՐԱՆԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐՄԱՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ընթացակարգով (այսուհետ՝ ընթացակարգ) սահմանվում է հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման գործընթացը:

2. Սույն ընթացակարգը նպատակն է հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության և արագ հավաքագրման, դյուրին իրազեկման հնարավորության ստեղծման ապահովումը, Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» և «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի կողմից հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևաչափի և ժամկետների սահմանումը:

3. Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանը տեղեկությունների համակարգ է, որը իր մեջ պարունակում է տեղեկություններ հուշարձանների տեղադրության, հուշարձանների պահպանական գոտիների, հուշարձանների սեփականատերերի և օգտագործողների, հնագիտական պեղումների, հուշարձանների վկայագրերի, չափագրությունների, վերականգնվող հուշարձանների և հուշարձանների պարտավորագրերի մասին: Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի վարման համար համապատասխան նյութեր են հանդիսանում սույն ընթացակարգի 8-10-րդ կետերով սահմանված ստորաբաժանումների կողմից տրված նյութերը:

4. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» և «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ների կողմից՝ նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությանը տեղեկությոն տրամադրվում է համաձայն սույն հրամանի 2-րդ հավելվածով հաստատված ժամկետներում:

5. Նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությունը ստացված տեղեկությամբ մեկ ամսյա ժամկետում ամփոփում և ներառվում է հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանում:

6. Նախարարությունում ընթացակարգի կազմակերպման և վարման համար պատասխանատու է նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչության պետը:

2. ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՍԱԴՐՍԱՆ ԺԱՍԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ՁԵՎԱԶԱՓԸ

7. Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի վարման նպատակով՝ տեղեկությամբ ապահովվում են՝

1) Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալությունը,

2) «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը,

3) «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ը:

8. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալությունը տրամադրում է՝

1) տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համաձայնեցված ու հաստատված հուշարձանների պահպանական գոտիների ցանկը,

2) վերականգնված հուշարձանների ցանկը,

3) Սեփականությամբ կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող հուշարձանների ցանկը, ինչպես նաև դրանց պայմանների փոփոխման վերաբերյալ տեղեկությամբ,

4) հուշարձանների պահպանական պարտավորագրերի ցանկը,

5) հնագիտական հետախուզման և պեղումների համար տրված թույլտվությունները, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ կազմված հաշվետվությունների ցանկը:

6) նորահայտ հուշարձանների ցանկը՝ իրենց նկարագրությամբ և լուսանկարներով:

9. «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը տրամադրում է՝

1) արխիվում առկա պահպանական գոտիների ցանկը ըստ հաստատման տարեթվերի,

2) հուշարձանների չափագրությունների ցանկը,

3) հուշարձանների վկայագրերի ցանկը:

10. «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ը տրամադրում է՝

1) արխիվում առկա հուշարձանների չափագրությունների ցանկը,

2) արխիվում պահվող հուշարձանների վերականգնման նախագծերի ցանկը:

11. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, «Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն» և «Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն» ՊՈԱԿ-ի կողմից հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությունը նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությանը տրամադրում է էլեկտրոնային ձևաչափով՝ ըստ հավելված N 2-ով հաստատված ժամանակացույցի:

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. Ավետիսյան

2018 թվականի 18-րդ հունիսի հրամանի

Հավելված N 2

ՏԵԴԵԿՈՒՅԹԻ ՏՐԱՄԱԳՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՑՈՒՅՈՒՆ

N	Մտորածածանձան անկանունը	Տեղեկատվության անկանունը	Տեղեկատվության
1	Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալություն	Տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համաձայնեցված ու հաստատված հուշարձանների պահպանական գործիքների ցանկ	յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջում
	Վերականգնված հուշարձանների ցանկ	Մեփականությամբ կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող հուշարձանների ցանկը, ինչպես նաև դրանց պայմանների փոփոխման վերաբերյալ տեղեկույթը	յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
	Հուշարձանների պահպանական պարտա- վորագրերի ցանկ	Հնագիտական հետախուզման և պեղում- ների համար տրված բույլատվությունների ցանկ	յուրաքանչյուր վերջում
	Նորահայտ հուշարձանների ցանկ	տարին երկու անգամ, յուրա- քանչյուր կիսամյակի վերջում	
2	«Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն»	Արխիվում առկա պահպանական գործիքների ցանկ	տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում

ՊՈՍԿ			
3	«Պատճառաբանությունները պարզաբանելու և պատճառաբանության միջավայրի ծառայություն» ՊՈՍԿ	Հուշարձանների չափազանցությունների ցանկ	տարին երկու անգամ յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
		Հուշարձանների վկայագրերի ցանկ	տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում
		Արխիվում առկա հուշարձանների չափագրությունների ցանկ	տարին երկու անգամ, յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
		Արխիվում պահպանվող հուշարձանների վերականգնման նախագծերի ցանկ	տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. Ավետիսյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱՄԱՆ N 704-Ա «20» 10.10.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2010 ԹՎԱԿԱՆԻ
ՀՈՒՆԻՍԻ 17-Ի N 431-Ա ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ
Ղեկավարվելով ՀՀ վարչապետի 2010 թվականի հունիսի 30-ի N490-Ա որոշմամբ
հաստատված հավելվածի 4-րդ կետի պահանջներով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. ՀՀ մշակույթի նախարարի 2010 թ. հուլիսի 17-ի <<Հուշարձանների
տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման ընթացակարգը հաստատելու
մասին>> N 431-Ա հրամանով հաստատված N 1 և N 2 հավելվածները շարադրել նոր
խմբագրությամբ՝ համաձայն N 1 և N 2 հավելվածների:
2. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը դնել նախարարի տեղակալ
Ա. Սամուելյանի վրա:

Նախարար

ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հավելված N 1
ՀՀ Կառավարության
2010 թվականի հոկտեմբերի 17-ի N 431 հրամանի

Հավելված N 2
ՀՀ Կառավարության
2010 թվականի հոկտեմբերի 17-ի N 431 հրամանի

ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՇՏԵՄԱՐԱՆԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐՄԱՆ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ընթացակարգով (այսուհետ՝ ընթացակարգ) սահմանվում է հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի ստեղծման և վարման գործընթացը:

1.1 Սույն ընթացակարգում օգտագործվող հասկացությունները ունեն նույն իմաստը, ինչ սահմանված է <<Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և ՀՀ Կառավարության 2002 թ. ապրիլի 20-ի <<Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական հաշվառման, ուսումնասիրման, պահպանության, ամրակայման, նորոգման, վերականգնման և օգտագործման կարգը հաստատելու մասին>> N 438 որոշմամբ:

2. Սույն ընթացակարգի նպատակն է հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության և արագ հավաքագրման, դյուրին իրազեկման հնարավորության ստեղծման ապահովումը, Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> և <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ի կողմից հուշարձանների վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևաչափի և ժամկետների սահմանումը:

3. Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանը եռալեզու (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն) էլեկտրոնային տեղեկությունների համակարգ է, որը իր մեջ պարունակում է տեղեկություններ հուշարձանների թվագրության, հասցեի և նշանակության /ՀՀ պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակին համապատասխան/, հուշարձանների պահպանական գոտիների /արխիվային հին և նոր ձևաչափ/, սեփականությամբ կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող հուշարձանների, հնագիտական հետախուզման և պեղումների համար տրված թույլատվությունների, հուշարձանների վկայագրերի, չափագրությունների,

հուշարձանների վերականգնման նախագծերի, վերականգնված և նորահայտ հուշարձանների, պահպանական պարտավորագրերի մասին:

4. Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանը իր մեջ պարունակում է տեղեկությունների թույլատրելիության և հասանելիության սահմաններ՝ լայն հասարակության, մասնագիտական կազմակերպությունների և նախարարարության աշխատակազմի համար: Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի վարման համար համապատասխան նյութեր են հանդիսանում սույն ընթացակարգի 8-10-րդ կետերով սահմանված ստորաբաժանումների կողմից տրված նյութերը:

5. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> և <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ների կողմից՝ նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությանը տեղեկությամբ տրամադրվում է համաձայն սույն հրամանի 2-րդ հավելվածով հաստատված ժամկետներում:

6. Նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությունը ստացված տեղեկությամբ մեկ ամսյա ժամկետում ամփոփում և ներառվում է հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանում:

7. Նախարարությունում ընթացակարգի կազմակերպման և վարման համար պատասխանատու է նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչության պետը:

2. ՀՈՒՇԱՐԶԱՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ

ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԵՎ ՁԵՎԱԶՍՓԸ

8. Հուշարձանների տեղեկատվական շտեմարանի վարման նպատակով՝ տեղեկությամբ տրամադրողներն են՝

- 1) Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալությունը,
- 2) <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ը,
- 3) <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ը:

9. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալությունը տրամադրում է՝

- 1) տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համաձայնեցված ու հաստատված հուշարձանների պահպանական գոտիների ցանկը,
- 2) վերականգնված հուշարձանների ցանկը,
- 3) Սեփականությամբ կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող հուշարձանների ցանկը, ինչպես նաև դրանց պայմանների փոփոխման վերաբերյալ տեղեկությո՞ւյթը,
- 4) հուշարձանների պահպանական պարտավորագրերի ցանկը,
- 5) հնագիտական հետախուզման և պեղումների համար տրված թույլտվությունները, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ կազմված հաշվետվությունների ցանկը:
- 6) նորահայտ հուշարձանների ցանկը՝ իրենց նկարագրությամբ և լուսանկարներով:

10. <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ը տրամադրում է՝

- 1) արխիվում առկա պահպանական գոտիների ցանկը ըստ հաստատման տարեթվերի,
- 2) հուշարձանների չափագրությունների ցանկը,
- 3) հուշարձանների վկայագրերի ցանկը:

11. <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ը տրամադրում է՝

- 1) արխիվում առկա հուշարձանների չափագրությունների ցանկը,
- 2) արխիվում պահվող հուշարձանների վերականգնման նախագծերի ցանկը:

12. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալության, <<Պատմամշակութային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> և <<Պատմամշակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈԱԿ-ի կողմից հուշարձանների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությունը նախարարության աշխատակազմի մշակութային ժառանգության և մշակութային արժեքների վարչությանը տրամադրում է էլեկտրոնային ձևաչափով՝ ըստ հավելված N 2-ով հաստատված ժամանակացույցի:

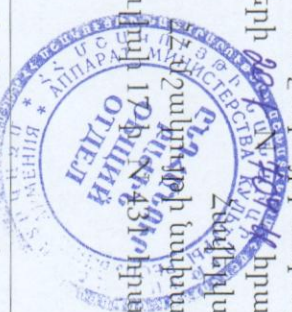
ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. Ավետիսյան

Հավելված N 2
 ՀՀ մշակույթի նախարարի
 2010 թվականի հոկտեմբերի 17-ի N 434-Ն հրամանի
 2-րդ կետի նախարարի
 2010 թվականի հոկտեմբերի 17-ի N 434-Ն հրամանի

ՏԵՂԵԳՈՒՅԹԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՅՑ

N	Մտորածածանման անվանումը	Տեղեկատվության անվանումը	Տեղեկատվության տրամադրման ժամանակացույցը
1	Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության գործակալություն	Տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համաձայնեցված ու հաստատված հուշարձանների պահպանական գոտիների ցանկ /նոր ձևաչափ/	յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջում
		Վերականգնված հուշարձանների ցանկ	յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
		Մեփականությանը կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող հուշարձանների ցանկը, ինչպես նաև դրանց պայմանների փոփոխման վերաբերյալ տեղեկությոը	վերջում
		Հուշարձանների պահպանական պարտավորագրերի ցանկ	յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում

		Հնագիտական հետախուզման և պեղումների համար տրված թույլատվությունների ցանկ	յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
		Նորահայտ հուշարձանների ցանկ	տարին երկու անգամ, յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում
2	<<Պատմամշակույթային ժառանգության գիտահետազոտական կենտրոն>> ՊՈՍԿ	Արխիվում առկա պահպանական գոտիների ցանկ /արխիվային հին ձևաչափ/ Հուշարձանների չափազրությունների ցանկ Հուշարձանների վկայագրերի ցանկ	տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում տարին երկու անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում
3	<<Պատմամշակույթային արգելոց- թանգարանների և պատմական միջավայրի ծառայություն>> ՊՈՍԿ	Արխիվում առկա հուշարձանների չափազրությունների ցանկ Արխիվում պահպանվող հուշարձանների վերականգնման նախագծերի ցանկ	տարին երկու անգամ, յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում տարին մեկ անգամ յուրաքանչյուր տարվա վերջում

ՀՀ մշակույթի նախարարության
աշխատակազմի ղեկավար՝

Ս. Ավետիսյան